

АНАТОЛІЙ РУЧКА
ВІКТОР ТАНЧЕР
ІННА ШЕВЕЛЬ

Класичні та неокласичні
соціологічні теорії
(короткий виклад)

327290

Житомир
"Рута"
2016

УДК 316(075)
ББК 60.507я73
Р 922

Рецензенти:

Є. В. Сірий, доктор соціологічних наук, професор
В. С. Резнік, доктор соціологічних наук

Ручка А., Танчер В., Шевель І.

Р 922 Класичні та неокласичні соціологічні теорії (короткий виклад):
посібник / А.Ручка, В.Танчер, І.Шевель. – Житомир: Вид-во Рута,
2016. – 104 с.

ISBN 978-617-581-279-2

У посібнику висвітлюється генезис провідних соціологічних напрямків та теорій. Розглядаються основні ідеї класиків соціологічної науки. Представлені найвпливовіші концепції неокласичного та сучасного етапу розвитку соціологічної думки. Характеризується значення цих теорій для соціологічного пізнання, визначається їх місце у соціологічній дисципліні. Висвітлюються фундаментальні теоретико-методологічні проблеми соціологічної науки.

ISBN 978-617-581-279-2

УДК 316(075)
ББК 60.507я73

© А. Ручка, В. Танчер,
І. Шевель, 2016
© Видавництво Рута, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	5
I. СТАНОВЛЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ ЯК САМОСТІЙНОЇ НАУКИ ПРО СУСПІЛЬСТВО	6
1. Позитивістська соціологія Огюста Конта: початок нової науки	6
2. Еволюціоністська соціологія Герберта Спенсера	8
3. Історична соціологія Алексіса де Токвіля.	11
4. Матеріалістична соціологія Карла Маркса. Діалектико-матеріалістичний підхід до вивчення суспільних явищ	14
II. СОЦІОЛОГІЧНА ДУМКА НА ЗЛАМІ ХІХ-ХХ СТ.	20
1. Соціологія Еміля Дюркгайма	20
2. Система соціології Вільфредо Парето	24
3. Соціологія суспільних форм Фердінанда Тьонніса	28
4. Формальна соціологія Георга Зіммеля.	29
5. Соціологічна система Макса Вебера	34
III. СОЦІОЛОГІЧНА ДУМКА В УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ ХІХ - ПОЧАТОК ХХ)	42
1. Політична соціологія Михайла Драгоманова (1841-1895 рр.)	42
2. Генетична соціологія Михайла Грушевського (1866 - 1934 рр.)	43
3. Соціологічна наука Богдана Кістяківського	45
4. Соціологія державотворення В'ячеслава Липинського.	46
IV. ОСНОВНІ СОЦІОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ХХ СТ.	50
1. Чиказька школа в соціології	50
2. Гуманістична соціологія Флоріана Знанецького.	51
3. Інтегралістська соціологія Пітирима Сорокіна	56
4. Інтеракціоністська соціологія Джорджа Міда	64
5. Феноменологічна соціологія: Альфред Шюц, Пітер Бергер, Томас Лукман	67
6. Структурно-функціональна соціологія Толкотта Парсонса.	71

7. Соціальна теорія Роберта Мертона.	73
8. Теорії соціального конфлікту	75
8.1. Діалектична теорія конфлікту Ральфа Дарендорфа	76
8.2. Льюїс Козер: функціональність конфлікту	80
8.3. Мікроструктурний підхід Р.Коллінза до соціальних конфліктів	84
9.Тюффлер: створення нової цивілізації. Теорія трьох хвиль.	91